

B.A. Semester - 1 (CBCS) Examination

Oct/Nov. -2019 (OLD COURSE)

FOUN. CLASSICAL:SANSKRIT(FOUNDATION CLASSICAL LANGUAGE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧(અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો. (૦૮)
- (૧) પ્રાણાધિકોડસ્મિ ભવતા ચ કૃતોપદેશઃ
શૂરેષુ યામિ ગણનાં કૃતસાહસોઽસ્મિ।
સ્વચ્છન્દતો વદ કિમિચ્છસિ પિં દદાનિ
હસ્તે સ્થિતા મમ ગદા ભવતશ્ચ સર્વમ્॥
- (૨) યે દુર્બલાશ્ચ કૃપણાશ્ચ નિરાશ્રયાશ્ચ
ત્વત્તશ્ચ સામ મૃગયન્તિ ન ગર્વયન્તિ।
જ્યેષ્ઠો ભવાન્ પ્રણયિનસ્ત્વયિ તે કુટુમ્બે
તાન્ ધારયિષ્યસિ મૃગૈઃ સહુ વર્તયન્તુ॥
- (૩) ધનુરુપનય શીઘ્રં કલ્પ્યતાં સ્યન્દનો મે
મમ ગતિમનુયાતુચ્છન્દતો યસ્ય ભક્તિઃ।
રણશિરસિ ગવાર્થે નાસ્તિ મોઢઃ પ્રયત્નો
નિધનમપિ યશઃ સ્યાન્મોક્ષયિત્વા તુ ધર્મઃ॥
- (૪) મમ હિ પિતૃભિરસ્ય પ્રસ્તુતો જ્ઞાતિભેદ
સ્તવિહ મયિ તુ દોષો વક્તૃભિઃ પાતનીયઃ।
અથ ય મમ સ પુત્રઃ પાણ્ડવાનાં તુ પશ્ચાત્
સતિ ચ કુલવિરોધે નાપરાધ્યન્તિ બાલાઃ॥
- પ્રશ્ન-૧(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સસંદર્ભે સમજાવો. (૦૬)
- (૧) ઊષરેષ્વપિ સસ્યં સ્યાદ્ યત્ર રાજા યુધિષ્ઠિરઃ।
- (૨) ભાગ્યાનીવ મનુષ્યાલ્લામુન્નમિન્તિ નમન્તિ ચ।
- (૩) અકારણં રૂપમકારણં કુલં મહત્સુનીચેષુ ચ કર્મ શોભતે।
- (૪) સતિ ય કુલવિરોધે નાપરાધ્યન્તિ બાલાઃ।
- પ્રશ્ન-૨ ભાસનાં જીવન અને કવન વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૨ મહાકવિ ભાસ રચિત 'પંચરાત્રમ્' ના નાટ્યપ્રકારની ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૩ ભાસ સમસ્યા સવિસ્તાર સમજાવો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ 'પંચરાત્રમ્' નું ઉદ્દગમસ્થાન અને કવિ ભાસે તેમા કરેલા પરિવર્તનો જણાવો.
- પ્રશ્ન-૪ ભાસકાલીન સમાજ વિશે સવિસ્તાર નોંધ લખો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ 'પંચરાત્રમ્' ને આધારે કવિભાસનું નાટ્યકાર તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- (૧) દ્રોણનું પાત્રાલેખન કરો.
- (૨) પંચરાત્રમની પ્રતિજ્ઞા
- (૩) ગોગ્રહણપ્રસંગ
- (૪) અભિમન્યુનું પાત્રાલેખન
